

Elektronikus információszolgáltatások az Európai Közösségek Bizottságában

Az Európai Közösségek Bizottsága elismeri annak a szükségességét, hogy hatékonyan és kellő időben a lehető legszélesebb körben megtörténjen az EK-val kapcsolatos információk közzétele. Az információs szolgáltatások magukban foglalják a Szóvivői/Sajtó Szolgálatot, a Hivatalos Kiadványok Hivatalát, a Statisztikai Hivatalt, valamint az EKB Eurobases és ECHO nevű online szolgáltatóközpontjait. A következőkben néhány hagyományos, nyomtatott formájú információt ismertetünk, és a különböző információ-előállítók egyes hostokon keresztül elérhető információival foglalkozunk.

Bevezetés

Az információ jelentősége állandóan növekszik az üzleti életben, a közigazgatásban, a gazdaságban és a társadalomban. Az Európai Közösségek Bizottsága (EKB) teljes mértékben elismeri ezt a helyzetet, és arra törekszik, hogy az európai információpiacot – elsősorban az elektronikus információ terén – fejlessze. Ésszerűtlen volna az, ha az EKB úgy akarná meggyőzni a külvilágot az információ jelentőségéről, és az elektronikus információ használatának az előnyeiről, hogy a mindennapi tevékenység során nem terjesztene aktívan az Európai Közösséggel (EK) kapcsolatos információkat, és nem üzemeltetne elektronikus információszolgáltatásokat. Mindez érvényesül mind az EKB belső szolgáltatásaiban, mind a nagyközönség tájékoztatásában.

Az EKB 23 főigazgatóságot foglal magában igen változatos szakterületeken, mint pl. mezőgazdaság, gazdasági verseny, vámügyek, energia, környezet, halászat, ipar, belső piac, távközlés. Ily módon óriási mennyiségű információt termel, amelynek átadása az európai lakosságnak igen fontos. Az EK tevékenységének az átláthatósága az egységes európai piac létrehozásának alapvető feltétele. Ezt az átláthatóságot viszont nem lehet elérni a hatékony és kellő időben való információközlés nélkül.

A továbbiakban arról lesz szó, hogy miként szervezi az EKB információinak forrásait, és a lehető legszélesebb közönséget tájékoztató szolgáltatásait. A szolgáltatások a következők: a Szóvivői/Sajtó Szolgálat, a Statisztikai Hivatal, a Hivatalos Kiadványok Hivatala, az EKB szolgáltatóközpontjai (hostjai): az Eurobases és az ECHO.

Az Európai Közösség információforrásai

Az EK információit két különböző szervezeti csoport állítja elő.

Nem EKB adatbázisok és hostok

Sok EK adatbázist magáncégek, illetve magán adatbázis-előállítók hoznak létre, például újságok kiadói, tanácsadó-szolgálatok vagy más intézetek. Ilyen adatbázisok kereskedelmi forgalmát ajánlják privát hostok, mint a Genios, a Dialog/Data-Star, a FIZ Technik, az STN International, az FT Profile, a GBI stb.

EKB adatbázisok és hostok

A második forrás maga az EK mint információ-előállító. Az EK-információk terjesztése egyrészt hagyományos, nyomtatott dokumentumok, másrészt online hozzáférésű adatbázisok révén történik; az utóbbiak egyrészt az EK saját hostja, másrészt a kereskedelmi hostokon keresztül érhetők el.

Az EK által előállított információk és információszolgáltatások a következők:

- ▶ Szóvivői/Sajtó Szolgálat és a RAPID,
- ▶ hagyományos információforrások (sajtóirodák, Euro-Info-Központok),
- ▶ információ-előállítók (Eur-OP, Eurostat),
- ▶ hostok (Eurobases, az Eur-OP egy részlege, ECHO).

Szóvivői/Sajtó Szolgálat

A szolgálat különféle közleményeket ad ki a Brüsszelben akkreditált 700 újságíró részére, munkanapokon délután egy sajtótájékoztató alkalmával. Ezek közé

tartoznak: a sajtótájékoztatók, információs jegyzetek (amelyek az EKB-javaslatok vagy jelentések háttérét és összefoglalását tartalmazzák), emlékeztetők (amelyek különféle események tényszerű háttérét adják meg), a bizottsági tagok beszédei, a szóvivő feljegyzései a sajtó és az EKB világszerte lévő irodái részére.

RAPID

Ez a szóvivő által az EKB tevékenységéről szóló információk online változata. Lehetővé teszi, hogy a felhasználók hozzájussanak a Sajtószolgálat minden közleményéhez, azok papírhordozón történő kézhezvétele után kevesebb mint két órával. A RAPID az EKB Eurobases nevű hostján üzemel; erről részletek a következő címen érhetők el: Eurobases, 200 rue de la Loi, B-1049, Bruxelles, Belgium. Telefon: (32-2) 2950001, fax: (32-2) 2960624.

Hagyományos információforrások (túlnyomóan nyomtatott információk)

Eur-OP

Az EK nyomtatott kiadványait az *Office for Official Publications of EC* (az EK Hivatalos Kiadványainak Hivatala) adja ki Luxembourgban. A kapható kiadványok jegyzéke a következő címen igényelhető: Eur-OP, 2 rue Mercier, L-2985 Luxembourg. Telefon: (35-2) 499281, fax: (35-2) 490003.

Az EK-sajtóirodákban – amelyek sok európai és tengerentúli nagyvárosban megtalálhatók – a kiadványok ugyancsak megszerezhetők. A hivatal magyarországi képviselője: *Euro-Info-Service Bt.*

Euro-Info-Centre

Az EK-ról szóló, nyomtatott és online kereshető információk másik forrása az *Euro-Info-Centre* hálózat (200 központ a tagországokban), amely az üzleti szektor részére szolgáltat naprakész információkat. Ezek a központok online hozzáférést nyújtanak az ECHO és az Eurobases adatbázisaihoz, továbbá különféle információkhoz és kiadványokhoz. Mindegyik központ segítséget nyújt az EK-val kapcsolatos dokumentumok (pl. tenderfelhívások űrlapjainak) elkészítéséhez, belső piaci stratégiai tanácsokat adnak, és európai partnerek felkutatásában működnek közre. Az első magyarországi „levelező” jellegű központ (Correspondence Centre) 1992-ben nyílt meg Budapesten a Magyar Gazdasági Kamarában.

Információ-előállítók

Eur-OP

Az Eur-OP az EK valamennyi intézményének hivatalos kiadója, beleértve a Parlamentet, az EK Bizottságot és a Bíróságot. Évente kb. 900 egyedi kiadványt és 60 folyóiratot jelentet meg. A dokumentumok nem csupán nyomtatott formában, hanem mikrofilmen, mágnesszalagon, mágneslemezen, CD-ROM-on is kaphatók, továbbá online is elérhetők. A kiadványok az EK 9 hivatalos nyelvén mindegyikén megjelennek. A három terület: gazdaság, társadalom, tudomány. Példaként néhány téma: vámügyek, kereskedelem-politika, mezőgazdaság, foglalkoztatottság, munkaügy, jog, közlekedés, pénzügy, energia, környezet, oktatás, kultúra.

Az EK Hivatalos Lapja (*Official Journal of the European Communities*) a legfontosabb kiadvány, amelyben minden új határozatnak meg kell jelennie, mielőtt a tagországokban jogerőre emelkednek. Az *Official Journal* melléklete: a *Supplement S* nyilvános tenderfelhívásokat hirdet meg több mint 80 országból. A tendereket online is közzéteszik a TED (*Tenders Electronic Online*) adatbázisban.

Néhány, az Eurobases, illetve az ECHO host révén elérhető adatbázist az Eur-OP kiadványai alapján állítanak elő, pl. a Celexet az *Official Journal L*-ből, a TED-et az *Official Journal S*-ből.

Az EK-intézmények által előállított adatbázisok útmutatója (*Directory of public databases produced by the EC institutions*) tartalmazza valamennyi szolgáltató cég adatait.

Eurostat

Az Eurostat az EK Statisztikai Hivatala. Feladata a 12 tagországból adatok gyűjtése, és azok összehasonlítható adatokká való feldolgozása. Az összehasonlíthatóság következtében az Eurostat adatait igen megbízható információforrásnak tekintik. Az adatokat a következő adatbázisokban gyűjtik:

CRONOS: Idősorai a következő területekre vonatkoznak: ipar, mezőgazdaság, társadalomstatisztika, állami költségvetés, külkereskedelem. Az adatbázis 1,5 millió idősort és makrogazdasági sort tartalmaz, amely tagországokként kb. 120 000 indikátort foglal magában. Ezek az információk Európát (EUR 12) azonos színvonalra hozzák az USA, Japán és más kereskedelmi partnerek adatszolgáltatásával. Némely idősor az 1950-es évekig is visszatekint. Az adatok éves, féléves, vagy akár havi időszakokra vonatkoznak.

REGIO: A CRONOS adatbázis adatai régiók szerint is csoportosítva vannak. Az adatokat három szint szerint csoportosítják, ahol az első az ország, a második és a harmadik az országonkénti regionális szintet tükrözi. Ezek az adatbázisok alapvető jelentőségűek az EK regionális politikai döntéseinek az előkészítéséhez.

COMEXT: Az EK tagországainak mintegy 200 külső partnerországával kapcsolatos külkereskedelmi adatait tartalmazza. Az import- és exportinformációk mind kereskedelmi értékben, mind mennyiségben vannak megadva, ezáltal havonta több mint hárommillió kombinációt tesznek lehetővé. A COMEXT összesítő statisztikai adatokat is tartalmaz az elmúlt három évről negyedéves és havi bontásban az utolsó 18 hónapra.

Az Eurostat adatbázisait magánhostok is forgalmazzák, így a WEFA és a GSI-ECO. A CRONOS egyes állományai az Eurobases hoston keresztül is elérhetők. Az adatok mágneslemezen, CD-ROM-on, mikrofilmen és nyomtatásban is megjelennek.

EKB-hostok

Eurobases

Az Eurobases az EKB kereskedelmi hostja (ellentétben a nem kereskedelmi jellegű ECHO-val). Az Eurobases az Eur-OP szervezetébe tartozik.

Az Eurobases adatbázisok jellemzői:

- ▶ **többnyelvűek:** számos esetben az EK mind a kilenc hivatalos nyelvén kereshetők;
- ▶ adataik **feldolgozatlanok:** nyers statisztikák, jogi szövegek, sajtóközlemények;
- ▶ **autentikusak:** magától az EK-től származnak.

Az Eurobases a következő adatbázisokat szolgáltatja kb. 10–100 ECU (20–200 DEM) óránkénti áron:

RAPID: A szövívi szolgáltatást tájékoztatóinak és információinak teljes szövege; a dokumentumok napi frissítéssel a nyomtatásban való megjelenés után két órával online is rendelkezésre állnak.

ECLAS: Az európai integráció minden dokumentumának bibliográfiai adatbázisa; az EKB brüsszeli központi könyvtárának online katalógusa, amely más nemzetközi szervezetek, pl. az ENSZ, az OECD és a GATT számos kiadványát is tartalmazza.

SCAD: Bibliográfiai adatbázis az EK hivatalos kiadványairól és folyóiratcikkeiről.

CELEX: Az EK-törvényekkel kapcsolatos valamennyi terület bibliográfiai adatbázisa. Az Official Journal L és C sorozatában megjelent forrásokon alapul. Az adatbázis az EK törvényhozattal, törvényzéki esettanulmányokkal, jogszabály-előkészítéssel, parlamenti kérdésekkel és az országos eljárási direktívák-
kal kapcsolatos információkat tartalmaz. Valamennyi hivatalos nyelven elérhető, jelenleg 130 000 rekordja

van. A CELEX a legismertebb EK jogi adatbázis, más hostokon is elérhető online, és megvan CD-ROM formában is.

INFO92: Az 1992. évben létrejött Közös Piacra vonatkozó jogi teendőket tartalmazza.

EUROCRON: A tagországok legfontosabb publikált statisztikai adatait tartalmazza szöveges formában is; a 12 tagország gazdasági életének idősorait szolgáltatja (import, export, termelés, népesség, foglalkoztatottság stb.). Menü rendszerben kereshető.

SESAME: Az energiaszektorban folyó kutatásokról szóló adatbázis.

ABEL: Az Official Journal L sorozata (jogi információk) utolsó 3 havi számainak tartalomjegyzéke, egybekötve a teljes szöveg online megrendelésének a lehetőségével.

CATEL: Az EK kiadványainak bibliográfiai adatbázisa, online dokumentumrendelési lehetőséggel.

OIL: Heti híradó a közlejtérmekek (vámok és adók nélkül) áráiról. (1993-ban indított adatbázis.)

ECHO

European Commission Host Organisation (Luxembourg). A nem kereskedelmi jellegű szervezet az EKB DG XIII/E főigazgatósága által irányított IMPACT (Information Market Policy Actions) program keretén belül működik. Az ECHO fő feladata az európai elektronikus információs piac fejlődésének elősegítése. Működésének költségeit az EK fedezi, a legtöbb online adatbázis ingyenes. Ezzel jó lehetőséget ad kezdő online keresők oktatásához.

Az ECHO feladatai közé tartozik:

- ▶ az elektronikus információs termékek használatának ösztönzése, mintegy 20 adatbázisnak a nagyközönség rendelkezésére bocsátásával;
- ▶ tájékoztatás az elektronikus információról, és annak használatáról a tagországokban működő Országos Tájékoztató Partnerek (National Awareness Partners) révén;
- ▶ oktatási lehetőségek biztosítása (kiadványok, videokazetták, mágneslemezek, oktató adatbázis);
- ▶ adatbázis-előállítók részére kísérleti adatbázisok kialakításának lehetővé tétele piacképességük elérése céljából;
- ▶ információszolgáltatások fejlett módszerekkel történő elérésének bemutatása (beszélő számítógép, többnyelvű adatbázisok).

Az ECHO-n keresztül elérhető főbb adatbázisok:

Felhasználói tájékoztatás:

I'M-GUIDE: Az Európában fellelhető elektronikus információs termékek mutatója. Ilyenek: adatbázisok, CD-ROM-ok, CD-I-k, hostok, adatbázis-előállítók, brókerek stb.

CCL-TRAIN: A CCL (Common Command Language) parancsnyelvet bemutató oktató adatbázis.

XIII MAGAZINE: Az EKB XIII. főigazgatósága európai távközlési és információs témákat tárgyaló havi magazinjának online kiadása.

Nyelvészet:

EURODICAUTOM: A kilenc hivatalos EK-nyelv online szótára (német, angol, francia, spanyol, portugál, olasz, dán, holland és görög) 700 000 kifejezéssel és 150 000 rövidítéssel.

INDEX TRANSLATIONUM: Kb. 60 országban fordításban megjelent, irodalmi, tudományos, művészeti, oktatási stb. könyvek bibliográfiai adatbázisa.

THESAURI: Az EK-ban használatos teauruszok bibliográfiai adatbázisa.

Ipar és gazdaság:

TED: Tenderfelhívások és pályázati szerződésekre való felhívások az EK-, EFTA- és ACP-államokból, valamint az USA-ból és Japánból. A magyar vállalatok számára is megnyíló PHARE és TACIS tendereket is tartalmaz; a többi szerződési pályázatban is alvállalkozóként érdekeltek lehetnek. A TED az egyedüli fizető ECHO-szolgáltatás (48 ECU/óra, kb. 95 DEM/óra).

EMIRE: Az European Employment and Industrial Relations Glossaries online változata. A szakkifejezések magyarozatán keresztül bevezet az országos foglalkoztatásra vonatkozó törvények és az ipari kapcsolati rendszerek világába.

Kutatás és fejlesztés:

CORDIS: Kilenc adatbázisa átfogja az EK K+F tevékenységének minden területét; ilyenek a K+F projektek, eredmények, kiadványok és partnerek. A CORDIS igénybevételének a lehetősége a közelmúltban nyílt meg Magyarországra részére.

BIOREP: A biotechnika terén elkészült tanulmányokat tartalmazza.

DARE: Az UNESCO által készített, társadalomtudományokkal foglalkozó forrástájékoztató adatbázis.

EUREKA: Az EUREKA program projektjeinek a jegyzéke (high technology, energetika, lézer, új anyagok, környezet).

EURISTOTE: Az európai integrációról készült 16 500 tézis és tanulmány útmutatója, valamint 7000 professzor névmutatója. Kelet-Európából származó tanulmányokat is tartalmaz.

Az IMPACT programmal kapcsolatos kiegészítő szolgáltatások

Ezek a szolgáltatások a közelmúltban váltak általánosan online hozzáférhetővé az ECHO hostról.

IMPACT Információs Szolgálat: Lehetővé teszi a programmal kapcsolatos új események és dokumentumok keresését, ezek online rendelését.

I'M FORUM: 1993 októberében vált nyitottá. Útmutató az elektronikus információs piaccal kapcsolatosan szakértői tevékenységet folytató szervezetekről és személyekről. Különösen alkalmas potenciális partnerek keresésére közös tevékenységekhez.

Következtetések

A nagyközönség számára rendelkezésre álló adatbázisok és nagy mennyiségű írásos dokumentum segítségével az EKB jelentős erőfeszítéseket tesz arra, hogy politikájáról és tevékenységéről a lehető legszélesebb körű információt nyújtson. Az általános jellegű EK-dokumentumok kiadásán és terjesztésén kívül a különböző igazgatóságok sok-sok anyagot készítenek és terjesztenek azokról a programokról, amelyekkel foglalkoznak. Ez utóbbiak terjesztését rendszerint az illetékes főigazgatóságok végzik.

Fordította: Dúzs János

OMIKK FORDÍTÓ IRODA

1088 Budapest, Múzeum u. 17.

Telefon: 138-2874 Fax: 138-4924

- MŰSZAKI FORDÍTÁS, LEKTORÁLÁS
- TOLMÁCSOLÁS, SZÖVEGSZERKESZTÉS
- SZAKIRODALOM BESZERZÉS
- 30 NYELV, ORSZÁGOS HÁLÓZAT, REÁLIS ÁRAK

Álláshirdetés

Az Országos Műszaki Könyvtár felvesz igazgatói titkárságára lehetőleg könyvtáros végzettségű munkatársat. (Gépírási, számítógép-használati és angol nyelvismerettel rendelkezők előnyben.) Később lehetőség lesz kifejezetten könyvtári munkakör választására. Jelentkezés életrajzzal, személyesen, előre egyeztetett időpontban, Szántó Péter igazgatónál, 138-4837.